

ACHT TAKE-AWAYS VAN DE GINDER EXPERTSESSIE

RUIMTELIJK-ECONOMISCH STUREN OP BREDE WELVAART: KAN WÉL!

DE RUIMTE IS NIET SCHAARS, KEUZES MAKEN WEL

Ruimtelijk economisch sturen op brede welvaart betekent iets waar we in Nederland niet aan gewend zijn: kiezen. Niet alles kan meer overal. Dat vraagt bestuurlijk en politiek lef. Brede welvaart helpt daarbij als kompas. Niet alleen economische groei telt, maar ook de kwaliteit van leven. Hier en nu, maar ook elders en later.

NIEUW STURINGSMOMENTUM BENUTTEN

Ruimtelijk economisch sturen is niet nieuw. Overheden doen het al jaren. Maar het staat weer nadrukkelijk op de agenda. Het coalitieakkoord, de nieuwe Nota Ruimte en het rapport Wennink onderstrepen het belang van de koppeling tussen economie en ruimte. Tegelijk liggen er al veel instrumenten klaar. De uitdaging zit niet in nieuwe regels, maar in het benutten van wat er al is.

HET OMGEVINGSPROGRAMMA VERBINDT VISIE EN UITVOERING

Veel gemeenten hebben al een omgevingsvisie en werken aan een omgevingsplan. Daartussen zit een cruciale schakel die nog te vaak ontbreekt: het omgevingsprogramma. Hier vertaal je ambities naar concrete keuzes en maatregelen. Sla je deze stap over, dan ontbreekt richting. Dan blijft beleid abstract en wordt sturen in de praktijk lastiger. Het programma zorgt voor focus, uitvoerbaarheid én creëren van voorzienbaarheid!

VERHALEN MAKEN KEUZES ZICHTBAAR

Ruimtelijk economisch sturen gaat niet alleen over regels en instrumenten. Het gaat ook over het verhaal achter de keuzes. Waarom dragen bepaalde keuzes bij aan een sterke economie en brede welvaart? Door de economische en maatschappelijke waarde zichtbaar te maken groeit begrip en draagvlak. Zowel in de gemeentelijke organisatie als daarbuiten.

DE JUISTE FUNCTIE OP DE JUISTE PLEK VRAAGT STRATEGIE

De juiste functie op de juiste plek ontstaat niet vanzelf. Het vraagt een doordachte strategie waarin zowel 'stok' als 'wortel' worden ingezet. Soms betekent dat sturen en begrenzen, soms juist verleiden en faciliteren. Verplaatsingen van bedrijven kunnen daarbij nodig zijn, maar alleen als er ook alternatieven worden geboden. Schuifruimte is key en dat kan ook een nieuw bedrijventerrein betekenen.

WERK VANUIT DE BEDOELING EN VANUIT ANDERE WAARDEN

De Omgevingswet vraagt een andere manier van kijken naar ruimte en ontwikkelingen. Zoek niet langer naar maximaal sectoraal, maar naar een integraal optimum. Dat vraagt samenwerking binnen de organisatie en een goede samenstelling van o.a. de omgevingstafel. De 'rattentest' van Sander van Schagen liet zien dat strategisch gedrag en persoonlijkheid altijd meespelen in ruimtelijke keuzes. Dat herkennen helpt om het gesprek scherper te voeren en het planproces slimmer te organiseren.

NIET IEDERE KEER HET WIEL OPNIEUW UITVINDEN

We kunnen in het economisch domein ook leren van andere domeinen en van eerder toegepaste principes. Werk veel meer gebiedsgericht samen, bijvoorbeeld door het inrichten van een gebieds-coöperatie. Of bundel de krachten regionaal in een ontwikkelbedrijf, zodat knowhow en capaciteit niet meer de bottleneck zijn. Leer ook van het perspectief van ondernemers. Laat ze ook in een vroeg stadium meedenken over initiatieven.

BENUT MOMENTUM VAN NIEUWE BESTUURDERS

Bij nieuwe coalitieakkoorden ontstaat een kans. Wethouders willen vooruit en zoeken richting. Dat is hét moment om ruimtelijk economische keuzes op tafel te leggen en te verankeren. Tegelijk vraagt dit aandacht voor de organisatie. In veel gemeenten is de economische afdeling klein en worden plannen vooral vanuit het ruimtelijk domein gemaakt. Veranker economie daarom stevig in visies, programma's en planvorming.

